

ORDENANTZA, UHARTE ARAKILGO UDAL MUGAPEAN ETXEKO ANIMALIAK EDUKITZEA ARAUTZEN DUENA

1. artikulua.

Ordenantza honen xedea etxeke animaliak edukitzeari buruzko arauak ematea da.

2. artikulua.

Ordenantza honi dagokionez, gizon-emakumeek lagun egiteko eduki edo baliabideak ateratzeko hazten dituzten animaliak dira etxeokoak.

Baimen orokorra ematen da zakurrak etxebizitza partikularretan edukitzeko, betiere jendeari traba egin gabe edo arriskurik sortu gabe.

ZAKURREN INSKRIPZIOA

3. artikulua.

Zakur guztiak Udalaren erroldan inskribatu beharko dira. Alta edo bajarik izanez gero, hori gertatu eta, gehienez ere, hogeita lau orduko epean jakinarazi beharko zaio Udalari. Zakurraren jabeari dagokio hori egitea.

4. artikulua.

Alta izanez gero, Nafarroako Gobernuak Albaitaritza Zerbitzuek edo albaitari partikularrek txertatu eta aztertuko dute, eta animaliaaren dokumentazioa eta nortasun xafila emanen.

5. artikulua.

Hiltzeagatik gertatutako baja izanez gero, albaitariaren esanetara egonen da. Hark, zakurra aztertu ondoren, non eta nola ehortzi behar duen adieraziko dio jabeari.

TXERTAKETA

6. artikulua.

Udalerrian bizi diren zakurren jabe edo edukitzaileak beharturik daude animaliei amorraren kontrako txertoa ematen hastera lau hilabete betetzen dituztenetik, eta hortik aitzina ezarrita dagoen birtxertaketa egutegiarekin segitzera.

Txertaketa horiek animaliaaren identifikaziorako osasun agirian agertu beharko dute, eta horretaz jabea edo edukitzailea bera arduratuko da. Udal zerbitzuek nahiz albaitaritza-klinikek edo profesional partikularrek egiten ahalko dute txertatze lan hori. Azken kasu horietan, egindako txertaketen berri eman beharko diete Udalaren osasun zerbitzuei, gehienez ere zortzi eguneko epearen barrenean. Zakurrari txertoa jarri ondoren, identifikaziorako txipa ezarriko zaio.

7. artikulua.

Zakur batek ausirik inori egiten badio, horrek gertatutakoa jakinaraziko die Udalaren osasun zerbitzuei, eta horrekin batera medikuaren gaztigu-orria aurkeztuko.

Zakur ausikigilearen jabe edo edukitzailea beharturik dago animaliaaren datuak ematera erasotua gertatu denari edo haren legezko ordezkariari, bai eta, eskatzen badizkiote, agintari eskudunei ere. Gainera, beharturik dago animalia bere ohiko aterpean edukitzera, Udalaren osasun zerbitzuek bildu arte, espresuki debekaturik dagoelarik hura inora eramatea edo hiltzea. Udalaren osasun zerbitzuek Nafarroako Gobernuak egokitutako zakurtegira eramanen dute animalia, eta bertan osasun aldetik aztertu eta begiratuko dute legeriak ezarrita daukan denboran, eta, bidezkoa bada, nahitaezko txertoa jarriko diote. Orobat, zakur baten jabe edo edukitzaileak uste badu bere zakurrak badituela amorrutako zantzuak, edo arrazoi horregatik animalia hiltzen bada, Udalaren osasun zerbitzuei jakinaraziko die, osasun aldetik egin beharrekoak egin daitezken.

8. artikulua.

Animaliari eritasun aztarnarik, bizkarroirik edo zauririk agertuz gero, zakurraren jabea albaitariarengana jotzera beharturik egonen da hogeita lau ordu baino lehen, eta Nafarroako Gobernuak Albaitaritza Zerbitzuek agintzen duen tratamendua egin beharko dute. Eritasun kutsakorrik badela egiaztatuz gero, zakurra bakartuko da, inguruabar hori desagertu delako ziurtagiria egin arte.

DEBEKUAK

9. artikulua.

Udal mugapeko edozein alderditan debeku da zakurra lepokorik edo urteko nortasun eta txertaketa txipik gabe ibiltzea. Horren ordezkurra identifikatzeko txartela aurkez daiteke, hartan jabearen izena eta identifikazio zenbakia, baita txertaketa data ere, agertzen badira.

10. artikulua.

Debeku da zakurra lotu gabe ibiltzea herrigunean.

Alde horretan, zakurrak gehienez ere 1,50 metroko hede sendo edo kate batetik arduradun bati loturik ibili behar du, eta nahitaez muturrekoa eraman beharko du arriskutsua izan badaiteke.

Animalien jabeen edo edukitzaileen ardura izanen da behar diren neurriak hartzea, animaliak etxe nahiz lokaletatik kanpora inork eraman gabe atera ez daitezela. Ustez animalia abandonatuzat joko da jatorriaren edo jabearen identifikagarrikerik ez duena eta inorekin ez doana. Kasuan kasuko agintariak zakurra hartzen ahalko dute, eta beren eskumena izanen da, araututako kasuetan, haien azken norakoa erabakitzea, legez ezarritako epeetan inor eske joaten ez denean.

Jabeek edo edukitzaileek animaliak kendu nahi badituzte, Udalaren osasun zerbitzuen eskuetan utzi beharko dituzte. Debeku da udal mugapeko edozein tokitan abandonatzea, bai eremu zabaletan bai finka edo lokal itxietan.

11. artikulua.

Espresuki debekaturik dago animaliarik sartu eta egotea elikagaiak fabrikatu, erabili eta biltegitratzeko lokaletan, eta horiek garraiatzeko ibilgailuetan. Orobat, debeku da animaliak sartu eta egotea elikagaiak saldu edo kontsumitzeko establezimenduetan, salbu eta ikusmen urriko pertsonak laguntzeko gida-zakurrak.

12. artikulua.

Ez dago baimendurik animalia kultur eta kirol arloko ikuskizun publikoetako lokaletara sartzeari, ez eta erabilera publikoko igerilekuetara ere.

Orobat, debeku da animalia erietxeetara edo ambulatorioetara eta ikastetxeetara sartzeari.

Artikulu honetan ezarritako debekuetatik salbuetsirik daude ikusmen urriko pertsonak laguntzeko gida-zakurrak.

13. artikulua.

Jendeari ostatu ematen dioten etxeen eta elikadura arlokoak ez diren establezimenduen jabeen esku gelditzen da animalien sarrera eta egonaldia debekatzeari, tokiaren maila edo kategoria kontuan hartu gabe, baina kasu horretan egoitzaren sarreran ikusteko moduko seinalea paratu beharko dute.

Nolanahi ere, debeku horrek ez du indarririk ikusmen urriko pertsonak laguntzeko gida-zakurrentzat.

14. artikulua.

Uharte Arakilgo udal mugapearen barnean, biziguneen inguruan, herrigunetik kanpo, zakurra ibili ahal izanen da hede edo katerik gabe, betiere arduradunarekin joanez gero. Zakurrak arriskutsuak izan badaitezke, muturrekoa eduki beharko dute eta uhalez edo katez lotuta ibili.

Hala ere, zakurrarekin batera doan arduradunak aitzineko kapituluan ezarritako baldintzak dituen hede edo katea eraman beharko du beti aldean, zakurrari kontzeko, horrek jendeari traba egin edo gauzei eta bide eta eremu publikoei eta, oro har, natur inguruneari kalte egiten ahal badie.

15. artikulua.

Udal mugapeko alde guztietan, aurreko artikuluetan aipatu betebeharrak horiek bete gabe dabilen zakurra osasun publikorako arriskutzat hartuko da eta Nafarroako Gobernuak Albaitaritzaren Zerbitzuak bildu eta atxikiko du.

16. artikulua.

Bere arduradunak behar bezala kontrolatzen ahal ez baditu, debeku da leku horietan animaliarik edukitzea. Animalia baten edukitzaileak behar bezalako neurriak hartuko ditu hirugarrenei edo hauen ondasunei kalterik ez trabarik egin ez diezaien.

Zakurrarekin ibiltzen den laguna beharturik dago galaraztera hark kaka egin dezan espaloi, galtzada, parterre, berdegune eta eremu publikoko nahiz erabilera publikoa duen eremu pribatuko bertze edozein elementuren gainean, bereziki herritarren ibilbide edo jostaleku badira.

Zakurraren eramailea beharturik egonen da aitzineko lerroaldean zehazten diren lekuetan egindako gorotza jaso eta, behar bezala bildurik, eremu publikoan dauden zakarrontzietan uztera, eta zikindutakoa garbitzeaz ere arduratu beharko du.

Espresuki debeku da animaliak erabilera publikoko ur txorrota edo iturrietatik zuzenean edatea.

17. artikulua.

Zakur zaindariak jabego partikularreko barrutietan baizik ez dira aske ibili ahal izanen, betiere baldin eta barruti horiek eremu publikoari erabat itxita badaude, zakurrak hesiz kanpora jauzi egin ahal izan ez dezan. Jabea zakur zaindaririk badagoela gaztigitzera beharturik dago, aise irakur daitezkeen plakak ikusgai paratuz zainpeko barrutiko sarrera guztietan.

18. artikulua. Arriskutsuak izan daitezkeen animaliak.

Arriskutsuak izan daitezkeen animaliatzat hartzen dira, 50/1999 Legean aipatzen direnez gain, ondotik zehazten diren hauek:

1. Izatez basa direnetakoa izanik, etxeko gisa erabiliz, edo lagun egiteko, pertsonen nahiz bertze animalia batzuei lesioak eragin edo heriotza eman diezaietkeen espezie edo arrazetakoa dena, eta ondasunei kalte egin ahal diona, erasokorra izan ala ez.

2. Honako arraza hauetako zakurrak: american staffordshire terrier, pitbull terrier, staffordshire bull terrier, Mallorcako hozkaria, Kanarietako hozkaria, fila brasileiro, mastin napoliarra, dogo argentinarra, rottweiler, bullmastiff, dobermann eta tosa japoniarra. Horietaz gain, oro har, arraza horien ondorengoak izanik, haien ezaugarri etnikoak dituztenak.

3. Edozein espezietakoa izanik, eraso eta defentsarako berariaz erakutsi edo heziak izan den animalia.

4. Edozein espezietakoa izanik, behin bederen pertsonaren bati eraso egin diona.

19. artikulua. Animalia arriskugarri bat edukitzeko lizentzia pertsonala.

1. Ordenantza honetan oinarriturik, arriskugarri gerta daitezkeen artean sartzen den animalia baten jabe edo edukitzaileak lizentzia berezi bat izan beharko du.

Animalia eskuratu baino lehen eskatu beharko da lizentzia, aurreko artikuluko 1., 2. eta 3. ataletako kasuetan, eta 4. ataleko kasuan, berriz, 5 eguneko epearen barrenean, animaliak pertsonaren bati eraso egin dionetik hasita.

2. Lizentzia eskuratzeko, honako baldintza hauek beharko dira:

a) Adinez nagusi izatea eta ez egotea ezindurik animalia behar bezala zaintzeko.

b) Ez izatea inoiz kondenatua honako delitu hauetakoren batengatik: homizidioa, lesioak, torturak, askatasunaren edo osotasun moralaren aurkakoak, sexu-askatasunaren eta osasun publikoaren aurkakoak, lotura talde armatu batekin edo droga salerosketarekin. Ildo beretik, arriskutsuak izan daitezkeen animaliak edukitzeko araudiaren aurkako arau-haustea egiteagatik zehatua ez izatea.

c) Gaitasun psikologikoaren agiria, udal agintariek aintzat jotzen duten erakunde ofizial batek luzatua.

d) Egiaztatzea erantzukizun zibileko aseguru bat egin izana, animaliek hirugarrenei egiten ahal dizkieten kalteengatik, bederen urtebeteko iraupena eta gutxienez 30 milioi pezetako zenbatekoa duena.

e) Kasuan kasuko ordenantzan onartzen den udal tasa ordaintzea.

3. Lizentzia eskatzera beharturik daude arriskutsuak izan daitezkeen animalien jabe edo edukitzaileak, baldin eta Uharte Arakilen bizi badira edo haiek salerosi nahiz trebatzeko jarduera Uharte Arakilen egiten bada. Era berean, lizentzia hau eskatu beharko dute animalia arriskutsuen jabe edo edukitzaileak, animaliak hiru hilabetez bederen Uharte Arakilen egon behar badu.

Arriskutsua izan daitezkeen animalien jabe edo edukitzaileak betebehari hori izatea alde batera utzirik, edozein herritarrek jakinarazten ahalko dio Uharte Arakilgo Udalari mota honetako animalien jabe edo edukitzaile diren pertsonak badirela, Uharte Arakilgo Udalak legean arabera bidezkoak diren urratsak eman ditzan.

4. Lizentziak 4 urteko iraupena izanen du, eta indarrrik ez galtzeko beharrezkoa izanen da hura eskuratzeko eskatu ziren betebehari eustea denbora horretan guztian.

Erranak erran, Uharte Arakilgo Udalak egiaztatzen ahalko du, ofizioz edo salaketaren ondorioz, arriskutsua izan daitekeen animalien jabe edo edukitzaileak eusten ote dien lizentzia eskuratzeko betebehari, eta, ikuskapena egin ondotik, egiaztatzen bada arriskutsua izan daitekeen animalien jabe edo edukitzaileak ez duela betetzen baldintzetakoren bat, kontsideratuko da ez duela lizentziarik animalia edukitzeko eta hasiera emanen zaie behar diren legezko ekintzei.

20. artikulua. Arriskutsua izan daitekeen animalien jabe, hazle eta edukitzailearen betebeharrak.

Arriskutsua izan daitekeen animalien jabe, hazle eta edukitzaileak honako betebehari hauek ditu:

–Arriskutsua izan daitekeen animalia edukitzeko lizentzia eskuratzeko, ordenantza honetan zehazten den epean.

–Ordenantza honetan aipatzen diren lizentzia eskuratzeko baldintzei eustea eta haiek galdu direla jakinaraztea.

–Erregistroan sartzea arriskutsu gerta daitezkeen beren animalia guztiak, ordenantza honetan ezartzen den epearen barrenean.

–Udalari jakinaraztea animalia lapurreta edo galera, gertatzen denetik bortz eguneko epean, baita hura bertze inori utzi edo saldu zaiola ere, edo hil egin dela, hamabortz eguneko epean, identifikaziorako datuak emanda.

–Animalia eskuratzeko unean, beste jabe baten izenean zentsaturik baldin badago, jabe berriak, eskuratu aitzin, arriskutsua izan daitezkeen animalia edukitzeko lizentziaren jabe izan beharko du, eta Udalari jakinarazi beharko dio, eskuratzen duenetik hasi eta bortz eguneko epean, gehienez ere, animalia jabe aldaketa gertatu dela.

–Erregistroko datuetan gertatzen den bertze edozein aldaketa ere jakinarazi beharko da, gehienez ere hamabortz eguneko epean.

–Animalia zikiratu edo antzutu dela jakinarazi beharko du, hala jabeak eskaturik gertatzen denean nola administrazio nahiz epaitegiko agintariaren ebazpen edo aginduaren ondorioz egiten bada.

–Arriskutsuak izan daitezkeen animalien erregistroan aurkeztu beharko ditu, urtea amaitu baino lehen, albaitariaren urteroko azterketa egiaztatzen duen agiria eta mota honetako animaliak edukitzeak dakartzan arriskuetatik babesteko formalizatzen den aseguruaren nahiz erantzukizun zibileko sariaren kopia konpultsatuak.

–Arriskutsu gerta daitezkeen animalia bat Uharte Arakilera ekartzen bada, mugarik gabe edo hiru hilabetetik goitiko denbora baterako, jabea beharturik egonen da arriskutsuak izan daitezkeen animalien erregistroan sartzera. Animalia egondialdia hiru hilabetetik beheitikoa bada, edukitzaileak egiaztatu beharko du bere ohiko bizilekuan betetzen duela arriskutsuak izan daitezkeen animalien gaineko araudia, eta higie nahiz osasunerako eta herritarren segurtasunerako neurriak hartu beharko ditu.

Oro har, animaliak edukitzeari buruz zerikusia duten beharkizun guztiak bete beharko ditu.

Betebehar horietarako epea kasu bakoitzean zehaztuko da, eta, eperik zehazten ez bada, hamabortz egun izanen da.

21. artikulua. Abenduaren 24ko 50/1999 Legean aipatzen direnez gainera, honako hauek ere debeku dira:

Arriskugarriztat hartzen den animalia muturrekorik gabe ibiltzea eremu publikoan barna edo adingabe batek daramala.

Uztea, esku hartuz edo esku ez hartzeagatik, arriskutsua izan daitezkeen animaliak eraso egin diezaien pertsoneri edo beste animalia batzuei, edota kalte, bestela, edozein ondasuni, hala eremu publikoan nola leku pribatuetan, erasoaren unean edo aurretik halakorik ez gertatzeko behar diren neurriak hartu gabe.

Uharte Arakilgo Udalaren aginduren bat zehazten den epetik kanpo betetzea.

Ordenantza honetan ezartzen diren obligazioak epetik kanpo betetzea, non eta ez-betetze hori ez den hartzen 50/1999 Legearen aurkako arau-haustetzat.

ERANTZUKIZUNAK

22. artikulua.

Animalia bat daukanak baldintza egokietan eduki behar du higie eta osasunaren aldetik eta nahitaezko deklaratzeko den edozein tratamendu prebentibo egiten du.

23. artikulua.

Jabearen erantzukizun subsidiarioa deusetan ukatu gabe, animalia baten edukitzailea:

a) Erantzule izanen da jendeari, gauzei, bide eta eremu publikoei eta, oro har, natur inguruneari kalte edo traba egiten badie, kasuan-kasuan aplikatu daitezkeen legeari jarraikiz.

b) Halaber, bere ardura izanen da beharrezkoak diren neurriak hartzea animaliek bideak eta eremu publikoak ez zikintzeko.

c) Orobat, ardura izanen du bere animalia zaunkaka edo zalapartaka hasten bada, berehalakoan hura isilarazteko, batez ere gaueko hamarretatik goizeko zortziak arte gertatzen denean, eta neurriak hartzeko aurrerantzean horrelakorik berriz ere gerta ez dadin.

ZAKURRAK EDO BERTZELAKO ANIMALIAK BILDU ETA ATXIKITZEA

24. artikulua. Bere eskumenen esparruan, Uharte Arakilgo Udalari dagokio:

a) Lagun egiteko animalia dekomisatzea, tratu txar edo tortura zantzurik bada, unadura edo desnutrizio aztarnarik badu edo muntadura desegokietan bada.

25. artikulua.

Horretarako izendatzen den lokalera eraman eta gero ezin bada zakurraren jabea nor den jakin, edo zakurra harrapatu eta hirurogeita hamabi orduko epean jabeak eskatzen ez badu, animalia Nafarroako Gobernuo Animaliak Babesteko Zentrora eramanen da.

26. artikulua.

Bildutako edozein zakur delako lokaletik atera ahal izateko, nahitaezkoa izanen da txertoaren eta identifikazioaren ziurtagiria aurkeztea eta ematen diren gainerako betebeharrak betetzea, baita sortutako tasak, gastuak eta isunak ordainduak izatea ere.

27. artikulua.

Bertze zakur bati ausiki egin dionean, gizaki bati ausiki egin dionean edo ohiz kanpoko oldarkortasuna adierazten duenean, zakurra horretarako izendatzen den lokalera eraman beharko da, albaitari batek azter dezan. Albaitariak susmatzen badu amorru zantzurik badela, zakurra bakartu egingen da berehala, aztertu ahal izateko. Albaitariak kasu horietarako ezarririk dauden arauen ariora jokatu du.

28. artikulua.

Jabeak ordainduko ditu animalia bildu eta kontrolatzeak sorrarazten dituen gastuak.

ARAU-HAUSTEAK

29. artikulua.

1. Ordenantza honi dagokionez, arau hausteak arinak, larriak eta oso larriak izan daitezke.

2. Honako hauek dira arau-hauste arinak:

a) Animalien Babesari buruzko maiatzaren 31ko 7/1994 Foru Legearen 10. artikuluaaren arabera erroldatu gabe lagun egiteko animalia bat edukitzea.

b) Animalien identifikazioari buruzko araudia ez betetzea edo identifikaziorik ez izatea.

c) Zakurrak hiriko eremu publikoetan kate edo uhalik gabe eramatea.

d) Lagun egiteko animalia gerozkiak bildu gabe uztea eremu publikoan.

e) Arriskutsuak izan daitezkeen zakurrak muturrekorik eta uhal edo katerik gabe ibiltzea.

f) Bere zakurraren zaunkak ez isilaraztea, bereziki gaueko hamarretatik goizeko zortziak bitartean gertatzen direnean.

3. Honako hauek dira arau-hauste larriak:

a) Animalia behar den mantenurik gabe edukitzea.

b) Animaliak behar bezalako higie eta osasun baldintzarik ez duten instalazioetan edukitzea, edo higie- osasun baldintza txarretan.

c) Animalia zikiratzea, mutilatzea eta hiltzera ematea inongo albaitariren kontrolik gabe edo Animalien Babesari buruzko maiatzaren 31ko 7/1994 Foru Legean finkatzen diren baldintza eta betebeharren kontra.

d) Animalia ez txertatzea edo osasun agintarietara nahitaezko deklaratu dituzten tratamenduak ez ematea.

e) Osasun zerbitzu ofizialei aditzera ez ematea nahitaez deklaratu beharreko gaitzak.

f) Elikagaiak egin, erabili edo biltegitratzen diren tokietan animaliarekin sartzea.

g) Animalia bizkarroiduna edo eritua edo gaitzik ez duela ziurtatzeko albaitariaren agiririk gabe saltzea.

4. Honako hauek dira arau-hauste oso larriak:

a) Animalia kontra ankerkeria, tratu txarra eta eraso fisikoak erabiltzea.

b) Animalia abandonatzea, bizirik nahiz hilik.

c) Arau-hauste larrietan berrerortzea.

ZEHAPENAK

30. artikulua.

Arau-hauste arinek 30etik 60 eurora bitarteko zehapena izanen dute; larriek 60tik 150 eurora bitartekoa, eta oso larriek 150etik 300 eurora bitartekoa.

ERANTZUKIZUN ZIBILA

31. artikulua.

Ordenantza honek aurreikusten dituen zehapenetako edozein ezartzeak ez du erantzukizun zibila baztertzen, ez eta zehatuak kalte-galerengatik pagatu behar dituen ordainak ere, halakorik bada.

ANIMALIEN BABESA

32. artikulua.

Animalien Babesari dagokionez, maiatzaren 31ko 7/1994 Foru Legean xedatzen dena izanen da araua.

AZKEN XEDAPEN BAKARRA

Ordenantza honetan ezartzen ez den orotan aplikatuko dira: Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea, Ingurumena Babesteko Esku-hartzeari buruzko Foru Legea eta hori garatzen duen araudia, Animalien Babesari buruzko maiatzaren 31ko 7/1994 Foru Legea, Itsuendako gida-zakurrak arautzen dituen apirilaren 4ko 7/1995 Foru Legea garatuz zehapen prozedura arautzen duen azaroaren 14ko 225/1994 Foru Dekretua, eta uztailaren 24ko 188/1986 Foru Dekretua, abeltegiak baimentzeko higiene, osasun eta ingurumen arloko baldintza teknikoak ezartzen dituenak.

Uharte Arakilen, 2013ko irailaren 20an.–Alkatea, Javier Rodríguez Astiz.

Iragarkiaren kodea: L1313386